

Немає сумніву, що Америка докладе всіх зусиль, щоб вирішити в найкоротший час і проблему різкого зростання попиту на високоінтелектуальну робочу силу.

Література:

1. Богашко О. Л. Технологічний прогрес та зміна структури зайнятості, як серйозні виклики для сучасного ринку праці. *Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Харків, 27 – 28 травня 2020 р.). Харків, 2020. С. 302–304.

2. Bogashko, A. «The Nation's Human Capital is a Major Resource of the State's Innovation Potential», *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume VI. Public Health and Sport. Researches in Economics and Management for Sustainable Education. May 22 th – 23 th, 2020. Rezekne, Rezekne Academy of Technologies, 2020, 544-553. DOI: 10.17770/sie2020vol6.5056.*

3. Unger M., Polt W. The Knowledge Triangle between Research, Education and Innovation – A Conceptual Discussion. *Foresight and STI Governance. Vol. 11. No 2. 2017. Pp. 10–26. DOI: 10.17323/2500-2597.2017.2.10.26*

УДК 172.4:379.8.093:379.8.095

**РОЛЬ КРАЄЗНАВСТВА У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ІЗ ТУРИЗМУ У
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ**

Марусей Т.В, к.е.н., доцент

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Упродовж тривалого часу вищі та середні навчальні заклади України не готували спеціалістів для туристичної галузі. Тому фундаментальна

туристична освіта в Україні – відносно нова сфера освіти. Підготовка фахівців для сфери туризму є, безумовно, важливою складовою вітчизняної системи освіти. Краєзнавчо-туристська підготовка студентів є одним із напрямів системи педагогічної освіти. Її необхідність зумовлена професійними вимогами та загальною потребою розв’язування проблем сьогодення, які пов’язані з навчанням і вихованням підростаючих поколінь. Адже, за визначенням сучасних вітчизняних педагогів, взаємозв’язаний та комплексний розвиток краєзнавства і туризму визначає суть та зміст краєзнавчо-туристської діяльності: «Виключно важлива роль належить тому освітньо-виховному комплексу знань, що їх об’єднує поняття краєзнавства, всебічного вивчення місцевості, на якій проживають і яка уточнює поняття, «Рідний край, і туризму як засобу, який допомагає реалізувати краєзнавчо-народознавчий напрям і активно впливає на формування здорового способу життя і високих моральних якостей людини»[6 с. 178].

У вищих школах України, які готують фахівців для індустрії туризму, до краєзнавства залучаються різні наукові дисципліни – географія, економічні науки, історія, етнографія, мистецтвознавство, музеєзнавство. Проте, специфіка профільних вищих навчальних закладів, котрі пов’язані з туризмом, потребувала самостійної наукової дисципліни, яка б являла собою невід’ємну складову краєзнавства України і була б тісно пов’язана з туризмом. Адже майбутні фахівці сфери туризму повинні бути не лише обізнані з історично-культурною спадщиною свого краю, але любити свій край, пропагувати його, створювати новий імідж вітчизняного туристичного продукту на внутрішньому та міжнародному рівнях. Цим і обумовлене включення до навчальних програм вищих шкіл профільних спеціалізацій навчальної дисципліни «Туристичне краєзнавство».

Вже традиційно для всіх першокурсників спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» в рамках практики «Вступ до фаху»

проводиться оглядова пішохідна екскурсія містом Кам'янець-Подільський, яка об'єднує такі підтеми: історія міста; історико-культурна спадщина міста; культурний розвиток міста (видатні діячі культури, які народилися в місті чи творчість яких із ним пов'язана); розвиток науки в місті (стисла характеристика вищих навчальних закладів, дослідницьких установ; природа міста (ландшафт, характеристика парків, скверів та ін.). Також організовуються навчальні виїзні автобусні екскурсії. Студенти відвідують Меджибізьку фортецю, Меджибізький музей пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років на Хмельниччині, екскурсійне місто Чернівці, Хотинську фортецю, печеру «Кришталева» села Кривче Борщівського району Тернопільської області та багато інших.

Також освітньо-пізнавальна функція туристсько-краєзнавчої діяльності полягає у тому, що вона сприяє пізнанню студентів навколишнього соціального, культурного (мистецтво, побут, традиції), історичного (історія, історичні місця, видатні постаті краю) і природного (географічні особливості місцевості: рельєфу, клімату, рослинного і тваринного світу) середовища регіону, країни та інших країн. У процесі різних видів і форм туристсько-краєзнавчої діяльності студенти залучаються до пошуково-дослідної роботи, виконання робіт науково-дослідного характеру (повідомлень, рефератів, доповідей, лекцій, звітів). Вона сприяє формуванню у них здатності до творчої діяльності, розвитку творчого мислення, допитливості тощо[4].

Оскільки основним завданням туристичного краєзнавства є всебічне комплексне вивчення регіонів України для потреб туризму, цей навчальний предмет являє собою невід'ємну складову загального краєзнавства, з одного боку, та туризмознавства, з іншого, і є зв'язуючою ланкою між цими двома дисциплінами. Тому закономірно, що у профільних навчальних закладах викладаються згадані дисципліни. Однак,

кожен навчальний заклад підходить до викладання по своєму, роблячи акцент на науковому чи прикладному аспектах цих предметів.

Отже, різнобічне вивчення рідного краю краєзнавством і туризмом сприяє дослідженню, науковому обґрунтуванню, розробленню різноманітних форм передання наступним поколінням знань про минуле і сучасне людського суспільства й довкілля конкретної території. А фахівець, який не знає, не любить і не поважає історії рідного краю, не може бути гідним такого звання.

Література:

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2007. 464 с.
2. Лугова О. І., Попович С. І. Туристичне краєзнавство як напрям загального краєзнавства України: питання теорії та генези. *Туристично-краєзнавчі дослідження*. Випуск 5. Київ, 2004. С. 3.
3. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ. Академвидав, 2010. 248 с.
4. Куйбіда В. Пангелов Б., Пангелова Н., Хомич В. Туристсько-краєзнавча робота в університеті. *Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди : науково-теоретичний збірник*. Переяслав-Хмельницький: ПП “СКД”, 2008. С. 8–13.
5. Обозний В. В. Краєзнавча підготовка менеджерів туризму в умовах педагогічного університету: монографія. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. 204 с.
6. Обозний В.В. Краєзнавство : навчальний посібник. Практикум: Київ. ТОВ «Міжнародна фінансова агенція». 1997. 265 с.